

לימוד השייך לזמן הגאולה

כיון שישנה ההבטחה ש"אין הדבר תלוי אלא בתשובה", וכבר עשו תשובה, וכבר צחצחו את הכפתורים, ובמילא, אין הדבר "תלוי" אלא ישנו כבר ב"מזומן", יש להשתדל

שכבר עכשיו תהי' העבודה מעין ודוגמא והכנה לעבודה שתהי' בהגאולה האמיתית והשלימה ● משיחת מוצאי יום ד' פרשת לך-לך, ח' מר-חשון ה'תשנ"ב בלתי מוגה - לאחר תפילת מעריב

פּוֹתַחֵין בְּדַנְר מַלְכוּת

נוהג דין יובל (שתלוי בהתנאי ד"כל יושבי עליי"), מ"מ, השלימות האמיתית ד"כל יושבי עליי" תהי' בהגאולה האמיתית והשלימה, כי, נוסף לכך שיבואו לארץ ישראל כל בניי מכל קצוי תבל, כולל גם עשרת השבטים שגלו מעבר לנהר סמבטיון, תהי' ההתיישבות דבניי בארץ ישראל השלימה, ארץ עשר אומות, שעניי ניתוסף יותר בהשלימות ד"כל יושבי עליי".

ולהוסיף, שהקשר והשייכות להגאולה האמיתית והשלימה מרומז גם בכפל ד"לך לך" - כדאיתא במדרשי חז"ל "חמש אותיות נכפלו וכולן לשון גאולה, ד"ך שבו נגאל אברהם אבינו מאור כשדים שנאמר לך לך", כפי שנתבאר בארוכה במאמרו הידוע של אדמו"ר מהר"ש (שענינו "לכתחילה אריבער") בסגנון שניתן להבנה והשגה לאנשים נשים וטף, ולכולם בבת אחת (כשם שהגאולה האמיתית והשלימה היא לאנשים נשים וטף בבת אחת).

ד. ויש לקשר האמור לעיל בענין פרשת השבוע עם תוכנו של הזמן בימי החודש: עומדים אנו לאחרי סיומו של חודש תשרי, החודש הראשון שבהתחלת השנה - בחודש מרחשון, ובחודש מרחשון עצמו - לאחרי ז' מר חשון שהי' אתמול, וענייני נמשכים (באופן דפועלה נמשכת) גם היום, ח' מרחשון, ומחי' מרחשון באים לטי' מרחשון,

את גבולך כאשר נשבע לאבותיך (לתת לך ארץ קניי קניזי וקדמוני) . . . ויספת לך עוד שלש ערים וגו'" [ש"מעולם לא הי' דבר זה ולא צוה הקב"ה לתוהו"] - "בימי המלך המשיח מוסיפי שלש אחרות על אלו השש . . . בערי הקיני הקניזי והקדמוני שנכרת לאברהם אבינו ברית עליהן ועדיין לא נכבשו, ועליהן נאמר בתורה ואם ירחיב ה' אלקיך את גבולך", שאז תתקיים מצות ערי מקלט בשלימותה, שיהיו **תשעה** ערי מקלט.

ונמצא, שבחלק זה דהפרשה מודגשת הברכה הכי גדולה הקשורה עם **הגאולה האמיתית והשלימה** תיכף ומיד ממש - "לזרעך נתתי את הארץ הזאת", "עשר אומות".

ג. וענין זה מודגש גם בכללות (שם) הפרשה - "לך לך":

התוכן ד"לך לך גוי אל הארץ" הוא ציווי הקב"ה לאברהם לילך לארץ ישראל, אשר, בהמשך לזה באה גם ההבטחה והנתינה דארץ ישראל לו ולזרעו. ומזה מובן שהשלימות - בהגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיו "כל יושבי עליי", שכל בניי יתיישבו בכל ארץ ישראל, בכל עשר הארצות שהובטחו וניתנו בברית בין הבתרים.

כלומר: אע"פ שכבר הי' בעבר המעמד ומצב שכל בניי ישבו על אדמתם שלכן הי'

א. נוסף לכך שבכל זמן ישנו הכלל ד"פּוֹתַחֵין בְּבִרְכָה" - ישנה הדגשה מיוחדת על ענין הברכה בפרשת היום בתורה:

בסיום וחותם חלק הפרשה דיום זה נאמר "וימלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לא-ל עליון ויברכהו ויאמר ברוך אברם וגו'" - שמלבד זה שנתן לאברם "לחם ויין" כפי ש"עושים ליגיעי מלחמה", נתן לו גם **ברכה** ("ויברכהו ויאמר ברוך אברם וגו").

ויתירה מזה, שברכה זו היתה ברכתו של **כהן** (כמ"ש לפניי "והוא כהן לא-ל עליון", היינו, שגם לפני מתן-תורה הי' מעין ודוגמת ענין הכהונה שלאחרי מ"ת, וכמודגש בסיום הענין ש"ויתן לו מעשר מכל", "ויתן לו אברם מעשר מכל אשר לו לפי שהי' כהן") - ברכה נעלית ביותר שנמשכת ממקור הברכות.

ב. ובהמשך לזה באה גם הברכה (בחלק הפרשה דהיום שלאחרי היום שעומדים עתה בתחילתו) בכריתת ברית בין הבתרים - "ביום ההוא כרת ה' ברית את אברם לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת וגו' את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו'".

החידוש בכריתת ברית בין הבתרים - ש"עשר אומות יש כאן", אע"פ שבינתיים (עד היום הזה) "לא נתן להם אלא שבעה גוים, והשלישה . . . קיני קניזי וקדמוני עתידים להיות ירושה לעתיד" - כשיקיים הציווי שנאמר בערי מקלט "ואם ירחיב ה' אלקיך

ומט' מרחשון ליו"ד – "העשירי יהי קודש" – דמרחשון.

והענין בזה: ז' מרחשון הוא יום מיוחד בשייכות לארץ ישראל (גם בזמן הגלות) – שבו מתחילים לשאול מטר בברכת השנים: "ותן טל ומטר לברכה".

ובפרטיות יותר: אף שהחידוש דז' מרחשון הוא בנוגע ל**מטר**, מ"מ, ניתוסף גם בענין **הטל**, שמבקשים גם על הטל (ולא עוד אלא שמקדימים טל למטר), אע"פ ש"טל לא מיעצר" – שבזה מרומזת ההוספה גם בהברכה שבאה באופן של המשכה מלמעלה, אתערותא דלעילא, שהיא בדרגא נעלית יותר מאתערותא דלתתא, ואפילו מאתערותא דלעילא שיש לה ערך ושייכות להמדידה והגבלה דאתערותא דלתתא כיון שבאה על ידה.

ויש לומר, שבהמשך הימים הסמוכים להתחלת שאלת טל ומטר בארץ ישראל, ז' מרחשון עד ל" מרחשון, "העשירי יהי קודש", מרומזת שלימות הברכה בעניני ארץ ישראל בהגאולה האמיתית והשלימה – שנוסף לארץ **שבעה** אומות מקבלים בני"י ארץ **עשר** אומות, שאז נעשה שלימות הענין ד"לך לך גוי אל הארץ", "כל יושבי עלי".

ה. ויש לבאר הלימוד וההוראה בעבודת האדם – בההכנה לגאולה האמיתית והשלימה:

אע"פ שלעת-עתה נמצאים עדיין בזמן ומצב הגלות, ועד שגם בני ארץ ישראל אומרים "מפני חטאינו גלינו מארצנו", מ"מ, כיון שישנה ההבטחה ש"אין הדבר תלוי אלא בתשובה", וכבר עשו תשובה, וכבר צחצחו את הכפתורים, ובמילא, אין הדבר "תלוי" אלא ישנו כבר ב"מזומן",

[הפירוש ד"חטאינו" עתה אינו אלא חסרון ("חטא" מלשון חסרון, ולא ח"ו חסרון בהשלימות דקיום המצוות אפילו לפני משורת הדין, אלא חסרון) בהשלימות הראוי מצד היות כאו"א מישראל בן יחיד להקב"ה, ששלימותו האמיתית היא כהשלימות דעצמות ומהות, "ישראל וקוב"ה כולא חד" גם בענין השלימות],

יש להשתדל שכבר עכשיו תהיי העבודה מעין ודוגמא והכנה לעבודה שתהיי בהגאולה האמיתית והשלימה.

ולדוגמא – בנוגע ללימוד התורה:

אע"פ שלימוד נגלה דתורה עד לפסק-דין בנוגע למעשה לפועל בענינים שהזמן גרמא עיקרו בענינים השייכים בזמן הזה, זמן הגלות (שענינים אלו הם הענינים שהזמן גרמא), מ"מ, צ"ל השתדלות והוספה יתירה

גם ובעיקר בלימוד התורה ששייך ל**זמן הגאולה** – לימוד עניני התורה שמדברים אודות משיח צדקנו והגאולה האמיתית והשלימה.

ועוד ועיקר:

להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בלימוד **פנימיות התורה** באופן של הבנה והשגה [ובאופן שהלימוד דפנימיות התורה מתפשט ומתקשר ומתאחד עם נגלה דתורה, עד שנעשים "תורה אחת", "תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה", כפי שהתחילה העבודה ב"תומכי תמימים"] – מעין ודוגמת המעמד ומצב דימות המשיח, כמ"ש הרמב"ם ש"באותו הזמן . . לא יהי עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד . . שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה'".

ויתירה מזה – כפי שהרמב"ם מוסיף גם את סיום הפסוק "**נמים לים מכסים**" (דלא כבהלכות תשובה שמביא רק חציו הראשון של הפסוק, "כי מלאה הארץ דעה את ה'"), שקאי על **התקופה השני** דימות המשיח – שבזה מודגש שנוסף על לימוד עניני התורה ופנימיות התורה השייכים לתקופה הראשונה דימות המשיח, צריכים כבר ללמוד גם עניני התורה ופנימיות התורה השייכים לתקופה השני דימות המשיח.

ו. ובפרטיות יותר – בקשר ובשייכות ל"השלשה" . . קיני קניזי וקדמוני (ש)עתידים להיות ירושה לעתיד", בהוספה על ה"שבעה גוים" שניתנו כבר:

מבואר בדרושי חסידות תוכן הענין דירושת שבעה אומות וירושת השלשה אומות קיני קניזי וקדמוני בעבודת האדם – ששבעה אומות קאי על עבודת המדות (ז' מדות), והשלשה אומות קאי על עבודת המוחין (ג' מוחין), ומהחילוקים שביניהם, שעבודת המדות עיקרה בזמן הזה, ועבודת המוחין עיקרה לעתיד לבוא.

כלומר: בזמן הזה עיקר העבודה היא עבודת המדות, כמ"ש "ואהבת את ה' אלקיך" ("לית פולחנא כפולחנא דרחימותא") בכל לבבך", מדות שבלב, ולא עוד אלא שגם עבודת המוחין אינה אלא כפי הדרוש לצורך **השלימות דעבודת המדות**; ולעתיד לבוא תהיי עבודת המוחין **בפני עצמם**.

וכיון שנמצאים בסמיכות ממש להגאולה האמיתית והשלימה צריך להיות כבר מעין ודוגמא והתחלה דעבודת המוחין בפני עצמם – ע"י ה**לימוד** וההשתדלות **לקיים בפועל** הענינים הקשורים עם עבודת המוחין, אפילו כשאין זה נוגע לעבודתו או לעבודת שאר בני"י בענין המדות, כי אם להמוחין בפני עצמם.

הליכה (לך לך)

אמיתית היא בעילוי
שלא בערך כלל לגבי
המעמד ומצב הקודם,
ומזה מובן שכשקורין
בתורה פרשת לך לך,
מודגש הציווי
והנתינת-כח לעבודה
באופן של הליכה
אמיתית, שלא בערך
לגבי המעמד
ומצב הקודם

ז. ובנוגע לפועל: ישנם כמה דרושים בתורת החסידות שבהם נתבאר דווקא ענינים עמוקים בפנימיות התורה הקשורים עם עבודת המוחין בפני עצמם, ובפרט בדרושי אדמו"ר האמצעי – שכמה מהם נדפסו דווקא לאחרונה – שענינו "רחובות הנהר" דתורת החסידות, וקשור עם השלימות ד"רחובות הנהר" בהגאולה האמיתית והשלימה, שאז תהיי רחבות אמיתית וגבהות ועומק אמיתיים בכל הענינים בתכלית השלימות.

ובהתאם לכך יש להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בלימוד הענינים **העמוקים** דתורת החסידות באופן של "רחובות הנהר", בהרחבת הביאור וההבנה וההשגה, והקב"ה עוזר ומצליח (ע"י השתדלותו עד כמה שהדבר תלוי בו) שהלימוד יהי מתוך רחבות בגשמיות, שע"י טירחא קלה באצבע אחת נותן לו הקב"ה פרנסתו הגשמית בהרחבה, וע"י"ז גם רחבות המוחין (ועאכו"כ רחבות המדות).

וכן יש להוסיף מתוך שמחה וטוב לבב בהתוועדויות חסידותיות, שבהן ידברו אודות הענינים דפנימיות התורה באופן של הבנה והשגה **בהרחבה**, כולל ובמיוחד ע"י "דיבוק חברים ופולחן התלמידים", שע"י"ז ניתוסף עוד יותר בהרחבת ההבנה וההשגה.

**ירושת ארץ עשר
אומות היא ב"מזומן",
וצריך רק שכל אחד
ואחד יושיט ידו ויטול
חלקו בארץ – בדרכי
נועם ובדרכי שלום,
שהרי "באותו הזמן לא
תהי' שם לא רעב ולא
מלחמה כו", כי אם
שלום אמיתי**

דתורה, ועאכו"כ בהרחבה (בהבנה והשגה ד)קיום המצוות במעשה בפועל. וכל זה ימהר ויזרז עוד יותר את המעשה בפועל דגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו – ש"בנערינו ובזקנינו גוי' בבנינו ובבנותינו", ביחד עם הבתי-כנסיות (בתי תורה) ובתי-מדרשות (בתי תפילה) ובתי גמילות-חסדים ומעשים-טובים שבכל העולם כולו, ועאכו"כ בית זה, בית תפלה ותורה ומעשים-טובים דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, והוא בראשו ("הקיצו ורננו שוכני עפר") – באים מתוך שמחה וטוב לבב לארצנו הקדושה, ושם גופא – לירושלים עיר הקודש ולהר הקודש, ושם גופא – לבית המקדש, "מקדש אדני-כוננו ידיך". ועוד והוא העיקר – תיכף ומיד ממש.

הקדושה כפי שהיא **בשלימותה**, "ירחיב ה' אלקיך את גבולך", לא רק ארץ שבעה אומות, אלא ארץ **עשר** אומות.

ובפרטיות יותר: כיון ש"לזרעך נתתי את הארץ הזאת גוי' את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו'" היא הבטחה מפורשת בתורתנו הקדושה, שיש בזה התוקף ד"דבר ה' זו **הלכה**" – נעשית כבר ע"פ תורה **ההליכה** (הקשורה עם הלכה) להמעמד ומצב דירושת קיני קניזי וקדמוני. היינו, שגם בזמן הזה שהשטח דארצות אלה (שישנו בקיומו בגשמיות ואפילו בחומריות) הוא בשליטת אינם-יהודים, שייך הוא לבעלותם של בני". ובפרט ע"פ הידוע שגם בזמן הגלות (כש"גלגינו מארצנו") יש לכאו"א מישראל חלק בארץ, אמה אחת או ד' אמות, כפי שמצינו לדינא בנוגע לכתובת פרוזבול על הקרקע, שגם בזמן הזה סומכין על החלק בארץ שיש לכאו"א מישראל, ויש לומר שכן הוא גם בנוגע לארץ קיני קניזי וקדמוני.

ומזה מובן שירושת ארץ עשר אומות היא ב"מזומן", וצריך רק שכאו"א יושיט ידו ("אויסשטעקן די האנט") ויטול חלקו בארץ – בדרכי נועם ובדרכי שלום, שהרי "באותו הזמן לא תהי' שם לא רעב ולא מלחמה כו", כי אם שלום אמיתי, הן בחיים הפרטיים והן ועאכו"כ בחיים הכלליים.

י. ויש לסיים – כרגיל – בנתינת וקבלת שליחות-מצוה לצדקה, ובפרט שענין הצדקה מודגש בסיום פרשת היום בתורה: "ויתן לו מעשר מכל" (כנ"ל ס"א).

ובודאי יוסיף ויתן כאו"א כפי נדבת לבו, ובאופן שנדבת לבו תהי' **בהרחבה** – שעייז יתוסף בזירוה הרהרחה בהבנה והשגה בלימוד פנימיות התורה, ובהרחבה והשגה בנגלה

ח. וכל זה – כההוראה דכללות הפרשה – באופן ד"לך לך".

ידוע שהליכה (לך לך) אמיתית היא בעילוי שלא בערך כלל לגבי המעמד ומצב הקודם, ומזה מובן שכשקורין בתורה פרשת לך לך, מודגש הציווי והנתינת-כח לעבודה באופן של הליכה אמיתית, שלא בערך לגבי המעמד ומצב הקודם.

זאת ועוד: כיון שבמשך השבוע קורין "לך לך" **כמה פעמים** – במנחת שבת פרשת נח, ביום שני וביום חמישי בשבוע, וביום הש"ק פרשת לך לך (שבו קורין כל הפרשה כולה) – מובן, שהקריאה ד"לך לך" בפעם השני היא ציווי ונתינת-כח להליכה שבאין ערוך גם ביחס להליכה בקריאת "לך לך" בפעם הראשונה, וכן הלאה.

ועד לשלימות הקריאה ד"לך לך" ביום הש"ק הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה – שבו קורין גם כל פרטי הענינים דירושת הארץ, "לזרעך נתתי את הארץ הזאת גוי' את הקיני את הקניזי ואת הקדמוני וגו'", "**עשר** אומות יש כאן" – שבה מודגשת **שלימות ההליכה** מהמעמד ומצב דזמן הזה (ארץ שבע אומות, עבודת המדות) למעמד ומצב דלעתיד לבוא (שיתוספו גם השלשה אומות קיני קניזי וקדמוני, עבודת המוחין), שהליכה זו מתחילה ונעשית כבר עתה בהווה, תיכף ומיד ממש, ע"י ההוספה ביתר שאת וביתר עוז בלימוד פנימיות התורה באופן ד"רחובות הנהר", כנ"ל.

ט. ועוד והוא עיקר – שעייז ממרהים ומזרזים ופועלים תיכף את **ההליכה** דכל בני"י יחד **לארצנו הקדושה**, "קהל גדול (לשון יחיד) ישובו הנה", שמתוך שמחה וטוב לבב, "אין הנה אלא לשון שמחה", באים כל בני"י לארצנו